

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων είναι υπεύθυνο για την ετοιμασία και εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων της Κυβέρνησης που αφορούν στην κατασκευή και συντήρηση του οδικού δικτύου, στην ανέγερση και συντήρηση κυβερνητικών κτηρίων, στην διαχείριση έργου παραχώρησης για την ανάπτυξη των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, στην εκτέλεση μικρών λιμενικών έργων και έργων προστασίας της παραλίας, στην εκτέλεση και συντήρηση διαφόρων άλλων κυβερνητικών έργων και στην κυκλοφοριακή διαχείριση όλων των πόλεων.

Προσφέρει επίσης εξειδικευμένες υπηρεσίες σε άλλα κυβερνητικά Τμήματα, ημικρατικούς οργανισμούς και ιδιώτες.

2. ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- (α) Μελέτες ή διαχείριση μελετών που εκπονούνται από ιδιώτες μελετητές, επίβλεψη κατασκευής και συντήρησης μεγάλων οδικών έργων, συμπεριλαμβανομένων και αυτοκινητόδρομων, και άλλων κύριων και δευτερευόντων δρόμων.
- (β) Μελέτες ή διαχείριση μελετών που εκπονούνται από ιδιώτες μελετητές, κατασκευή και/ή επίβλεψη κατασκευής, βελτίωση και συντήρηση κυβερνητικών κτηρίων και άλλων οικοδομικών έργων.
- (γ) Διαχείριση του Έργου Παραχώρησης για την Ανάπτυξη των Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου.
- (δ) Μελέτη και επίβλεψη κατασκευής έργων προστασίας της παραλίας και αλιευτικών καταφυγίων.
- (ε) Ετοιμασία κυκλοφοριακών μελετών σε αστικές και αγροτικές περιοχές σε συνεργασία με άλλα κυβερνητικά Τμήματα, Τοπικές Αρχές και Συμβούλους Μηχανικούς.
- (στ) Μελέτη και κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων.
- (ζ) Μελέτη, κατασκευή και/ή επίβλεψη κατασκευής οδικών έργων σε βιομηχανικές περιοχές, κυβερνητικούς οικισμούς και συνοικισμούς αυτοστέγασης.
- (η) Συντήρηση κατοικιών και κτηρίων σε προσφυγικούς οικισμούς καθώς και επίβλεψη των εργασιών για κατοικίες που κτίζονται μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Αυτοστέγασης και έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών προόδου.
- (θ) Κατασκευή και συντήρηση αμυντικών έργων και έργων στρατωνισμού της Εθνικής Φρουράς καθώς και η επιδιόρθωση και συντήρηση εγκαταστάσεων της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο.

- (ι) Εργαστηριακός έλεγχος (έρευνες, δοκιμές κλπ.) οικοδομικών υλικών και υλικών οδοποιίας για έργα του Τμήματος και για ιδιώτες καθώς και για σκοπούς εφαρμογής των υποχρεωτικών Κυπριακών Προτύπων (C.Y.S.).
- (κ) Προεδρία της Επιτροπής Διαχείρισης Κυβερνητικών Κτηρίων.
- (λ) Έλεγχος των δημόσιων κτηρίων και των αποθηκεύσεων πετρελαιοειδών σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία.
- (μ) Θεώρηση αδειών οικοδομής διαχωρισμού γης και πολεοδομικών αδειών.
- (ν) Εξέταση/επίλυση αιτημάτων/προβλημάτων κοινοτήτων ή ιδιωτών που προκύπτουν από την εκτέλεση έργων.
- (ξ) Παροχή τεχνικών συμβουλών σε άλλα Υπουργεία, Τμήματα, Υπηρεσίες, Οργανισμούς καθώς και σε ιδιώτες.
- (ο) Συμμετοχή και εκπροσώπηση του Τμήματος σε διάφορες τεχνικές επιτροπές, όπως Επιτροπή Κυπριακών Προτύπων, Κεντρική Επιτροπή για Αλλαγές και Απαιτήσεις, Επιτροπή Ενοικίων και Κριτικές Επιτροπές Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών, κ.λ.π.

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Σύμφωνα με το ισχύον οργανόγραμμα, το Τμήμα Δημοσίων Έργων σήμερα είναι οργανωμένο στους ακόλουθους Τομείς/Επαρχιακά Γραφεία:

Τομέας Μελετών (αστικοί, υπεραστικοί και αγροτικοί δρόμοι, γέφυρες, ειδικές μελέτες, θαλάσσια έργα και κυκλοφοριακές μελέτες).

- Τομέας Προγραμματισμού – Ευρωπαϊκής Ένωσης και Προσφορών και Συμβολαίων (προσφορές και πρότυπα, προγραμματισμός, πληροφορική, επιμόρφωση και Ευρωπαϊκή Ένωση).
- Τομέας Επίβλεψης και Εκτέλεσης (επίβλεψη μεγάλων οδικών έργων, διαχείριση οδικών έργων, Επαρχιακά Γραφεία, ασφάλεια και υγεία)
- Τομέας Συντήρησης Έργων (Αυτοκινητόδρομοι, Οδικά Έργα, Κτήρια).
- Τομέας Εργαστηρίων (Κεντρικό Εργαστήριο, επίβλεψη ποιοτικού ελέγχου και εφαρμογή προτύπων)
- Τομέας Κτηρίων (Αρχιτεκτονικές και Στατικές Μελέτες και Επίβλεψη, Διαχείριση/Οικοδομικών Έργων).
- Τομέας Επιμετρήσεων (διαχείριση, απαιτήσεις, επιμετρήσεις, προσφορές/κοστολογήσεις).
- Επαρχιακά Γραφεία.
- Ομάδα Διαχείρισης Έργου Παραχώρησης για την Ανάπτυξη των Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου.

- Ομάδα Υποστήριξης του Γραφείου του Διευθυντή.
- Αρχείο Κεντρικών Γραφείων.
- Λογιστήριο Κεντρικών Γραφείων.

3.1 Τομέας Μελετών

Ο Τομέας Μελετών, του οποίου προϊστάται Πρώτη Εκτελεστικός Μηχανικός, είναι υπεύθυνος για τις μελέτες και το σχεδιασμό οδικών και τεχνικών έργων, την εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών και τη μελέτη έργων προστασίας της παραλίας και αλιευτικών καταφυγίων. Ο Τομέας έχει επίσης υπό την ευθύνη του την παρακολούθηση της ετοιμασίας μελετών από ιδιώτες συμβούλους. Ετοιμάζει ακόμα το Γενικό Πρόγραμμα Οδικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει όλα τα οδικά έργα του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης.

Για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των πιο πάνω δραστηριοτήτων του, ο Τομέας είναι οργανωμένος στους ακόλουθους πέντε Κλάδους ως ακολούθως:

- Κλάδος Αστικών Δρόμων.
- Κλάδος Υπεραστικών και Αγροτικών Δρόμων.
- Κλάδος Γεφυρών και Ειδικών Μελετών.
- Κλάδος Θαλάσσιων Έργων.
- Κλάδος Κυκλοφοριακών Μελετών.

Ο Τομέας Μελετών διατηρεί επίσης συνεργεία χωρομετρίας για τη διεκπεραίωση των αντίστοιχων εργασιών των Κλάδων του καθώς και Σχεδιαστήριο για την ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων.

3.2 Τομέας Προγραμματισμού, Ευρωπαϊκής Ένωσης και Προσφορών - Συμβολαίων

Με την ανάθεση στο Τμήμα Δημοσίων Έργων πολλών και μεγάλων αναπτυξιακών έργων, στα μέσα της δεκαετίας του 1990 διαπιστώθηκε η ανάγκη της ύπαρξης αποτελεσματικού μηχανισμού για τον προγραμματισμό των έργων. Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε ξεχωριστός Τομέας Προγραμματισμού, του οποίου προϊστάται από 1/1/1997 Πρώτος Εκτελεστικός Μηχανικός.

Ο Τομέας Προγραμματισμού είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό και την ετοιμασία των αναπτυξιακών προγραμμάτων του Τμήματος καθώς και για την ενημέρωση/διαφώτιση των τοπικών αρχών για προγραμματιζόμενα έργα. Επίσης, με την εφαρμογή της νέας δομής του Τμήματος από 1/10/2005, ο Τομέας έχει αναλάβει και την ευθύνη προσφοροδότησης όλων

των οδικών και τεχνικών έργων του Τμήματος, καθώς και μεγάλο αριθμό οδικών / τεχνικών έργων άλλων Τμημάτων / Υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα έχει υπό την ευθύνη του την επιμόρφωση του προσωπικού και τη μηχανογράφηση του Τμήματος, καθώς και θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των εργασιών του ο Τομέας είναι οργανωμένος στους ακόλουθους δύο Κλάδους:

- Κλάδος Προγραμματισμού, Πληροφορικής Επιμόρφωσης και Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Κλάδος Προσφορών και Προτύπων.

3.3 Τομέας Επίβλεψης και Εκτέλεσης

Ο Τομέας Επίβλεψης και Εκτέλεσης, του οποίου προϊστάται Πρώτος Εκτελεστικός Μηχανικός, από το 1992 είναι υπεύθυνος για το συντονισμό και την παρακολούθηση των διαφόρων έργων που εκτελούνται από τα Επαρχιακά Γραφεία, το συντονισμό και παρακολούθηση της επίβλεψης μεγάλων έργων που εκτελούνται εργολαβικά με διεθνή και τοπικά συμβόλαια καθώς και τη διαχείριση των οδικών έργων και των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας.

Ο Τομέας εκτελεί επίσης τον οικονομικό έλεγχο των έργων και τη διαχείριση αιτημάτων/προβλημάτων Κοινοτήτων ή ιδιωτών, θεμάτων επερωτήσεων του Γενικού Ελεγκτή και του Γενικού Λογιστή.

Για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων του ο Τομέας είναι οργανωμένος στους ακόλουθους Κλάδους και Γραφεία:

- Γραφεία Επαρχιακών Μηχανικών
- Κλάδος Επίβλεψης Μεγάλων Οδικών Έργων.
- Κλάδος Διαχείρισης Οδικών Έργων.
- Κλάδος Ασφάλειας και Υγείας.

3.4 Τομέας Εργαστηρίων

Με τη σημαντική διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Εργαστηρίου, κατέστη αναγκαία η αναβάθμιση του σε Τομέα, του οποίου προϊστάται από 1/1/1997 Πρώτος Εκτελεστικός Μηχανικός.

Εκτός από τη σημαντική αύξηση των εργασιών, την αναβάθμιση των ποιοτικών απαιτήσεων των έργων και την υιοθέτηση της πολιτικής για εδαφοτεχνική και γεωλογική έρευνα για όλα τα έργα, ο ρόλος του Εργαστηρίου αναβαθμίσθηκε με την ανάθεση σ' αυτό της εφαρμογής του προτύπου III για έτοιμο σκυρόδεμα και της έκδοσης των αδειών λειτουργίας,

παραγωγής και εμπορίας ετοιμού σκυροδέματος. Από το 1995 το Κεντρικό Εργαστήριο Δομικών Υλικών του Τμήματος, στεγάζεται σε νέο κτήριο παρά το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας στο οποίο μπορούν να εκτελεστούν σήμερα πάνω από 90 είδη δοκιμών.

Ο Τομέας είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο των ασφαλικών μειγμάτων, του σκυροδέματος και των δομικών υλικών, των αδρανών και τσιμέντου, τη διεξαγωγή εδαφοτεχνικών και γεωλογικών ερευνών, τον ποιοτικό έλεγχο των έργων που εκτελούνται εργολαβικά καθώς και από τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος, την προσφορά των υπηρεσιών του σε άλλα Τμήματα/υπηρεσίες/οργανισμούς και ιδιώτες όσο και για την ετοιμασία προτύπων και προδιαγραφών. Επίσης συνεργάζεται με το ΚΕΔΕ στην Ελλάδα και άλλα αναγνωρισμένα Εργαστήρια.

Εκτός από το Κεντρικό Εργαστήριο στη Λευκωσία ο Τομέας έχει υπό την αρμοδιότητα του και τα Επαρχιακά Εργαστήρια στη Λεμεσό, Πάφο και Λάρνακα, που στεγάζονται στα αντίστοιχα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

Ο Τομέας είναι οργανωμένος στους ακόλουθους δυο Κλάδους:

- Κλάδος Κεντρικού Εργαστηρίου.
- Κλάδος Επίβλεψης, Ποιοτικού Ελέγχου και Εφαρμογής Προτύπων.

3.5 Τομέας Συντήρησης Έργων

Μετά την συμπλήρωση της κατασκευής του μεγαλύτερου μέρους των οδικών αρτηριών και με την εφαρμογή της νέας δομής του Τμήματος από 1/10/2005 δημιουργήθηκε ο Τομέας Συντήρησης Έργων, που σκοπό έχει την αναβάθμιση του συντονισμού και παρακολούθησης της συντήρησης του Οδικού Δικτύου και των Δημόσιων Κτιρίων.

Για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων του ο Τομέας είναι οργανωμένος στους ακόλουθους Κλάδους:

- Κλάδος Συντήρησης Αυτοκινητόδρομων
- Κλάδος Συντήρησης Οδικών Έργων
- Κλάδος Συντήρησης Κτηρίων

3.6 Τομέας Κτηρίων

Ο Τομέας Κτηρίων, του οποίου προϊστάται Πρώτος Αρχιτέκτονας από το 1988, ασχολείται με την έρευνα, εντοπισμό και αξιολόγηση των κυβερνητικών στεγαστικών αναγκών και έχει την ευθύνη για τη μελέτη και εκπόνηση των αρχιτεκτονικών και στατικών μελετών, την προσφοροδότηση και αξιολόγηση των έργων καθώς και για την επιτελική επίβλεψη και διαχείριση των έργων του Δημοσίου.

Ο Τομέας συντονίζει την επίβλεψη όλων των εργασιών που αφορούν τα Δημόσια κτήρια σε όλες τις επαρχίες, είτε αυτά εκτελούνται από τα Επαρχιακά Γραφεία, είτε από ιδιώτες εργολάβους. Επίσης ασχολείται με την ετοιμασία των προτάσεων του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για τα δημόσια κτήρια σε συνεργασία με τον Τομέα Επιμετρήσεων.

Ο Τομέας Κτηρίων έχει αναλάβει τη διαχείριση ορισμένων μεγάλων δημόσιων κτηρίων που μελετούνται από ιδιώτες συμβούλους, όπως το Ανώτατο Δικαστήριο, την επέκταση του Δικαστηρίου Λεμεσού, το Κρατικό Αρχείο, και την Πρεσβεία Αθηνών και την Πρεσβευτική Κατοικία Αθηνών. Η διαχείριση των έργων αυτών αφορά στην παρακολούθηση του έργου σ' όλα τα στάδια (από τη μελέτη μέχρι την ολοκλήρωση της ανέγερσης του), τη διαχείριση των συμβολαίων και τον έλεγχο του χρονοδιαγράμματος και των δαπανών στα πλαίσια των εγκεκριμένων προϋπολογισμών.

Ο Τομέας Κτηρίων μέσα στα πλαίσια προώθησης της εκτέλεσης οικοδομικών έργων με τη μέθοδο Μελέτη, Κατασκευή και Συντήρηση έχει αναλάβει μεταξύ άλλων την διαχείριση της ανέγερσης των Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, Ανακαίνισης και συντήρησης του Συνεδριακού Κέντρου και του Ξενοδοχείου "Φιλοξενία" για σκοπούς της Κυπριακής Προεδρίας Ε.Ε. 2012, ανέγερσης Εργαστηρίων Μετρολογίας, της Μονάδας Αεροπορικών Επιχειρήσεων της Αστυνομίας στον Αερολιμένα Λάρνακας κ.α..

Ο Τομέας για καλύτερο προγραμματισμό και συντονισμό των εργασιών του είναι οργανωμένος στους ακόλουθους τρεις Κλάδους:

- Κλάδος Αρχιτεκτονικών Μελετών και Επίβλεψης.
- Κλάδος Στατικών Μελετών και Επίβλεψης.
- Κλάδος Διαχείρισης Οικοδομικών Έργων.

3.7 Τομέας Επιμετρήσεων

Ο Τομέας, του οποίου προΐσταται Πρώτος Επιμετρητής Ποσοτήτων από το 1997, ασχολείται με την ετοιμασία των προκαταρκτικών εκτιμήσεων για κτήρια, την ετοιμασία του προϋπολογισμού κτηρίων σε συνεργασία με τον Τομέα Κτηρίων, την ετοιμασία εγγράφων προσφορών οικοδομικών έργων καθώς και την ετοιμασία δελτίων ποσοτήτων για έργα που εκτελούνται από το Τμήμα.

Επίσης ο Τομέας έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση και προώθηση της κατακύρωσης προσφορών οικοδομικών έργων και το συντονισμό, την παρακολούθηση και τον έλεγχο μεγάλων οικοδομικών έργων που η μελέτη/επίβλεψη γίνεται από ιδιώτες συμβούλους.

Επίσης ο τομέας εκπροσωπεί το Τμήμα σε πολλές τεχνικές επιτροπές όπως Επιτροπή Αλλαγών για κτήρια, Τμηματική Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφορών, Τμηματικό Συμβούλιο Προσφορών, Κεντρική Επιτροπή

Αξιολόγησης και Απαιτήσεων, Επιτροπή Προδιαγραφών και Προτύπων και Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών. Επίσης παρακολουθεί/ελέγχει τις υπηρεσίες επιμέτρησης που αναθέτει σε ιδιώτες και ιδιωτικά γραφεία και ετοιμάζει όρους εντολής.

Ο Τομέας, για καλύτερη διεκπεραίωση των εργασιών του, είναι οργανωμένος στους ακόλουθους δύο Κλάδους:

- Κλάδος Διαχείρισης και Απαιτήσεων.
- Κλάδος Επιμετρήσεων, Προσφορών και Κοστολογήσεων.

3.8 Ομάδα Παρακολούθησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση των Έργων Παραχώρησης των Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου

Η Ομάδα έχει την ευθύνη της διαχείρισης και υλοποίησης της Συμφωνίας Παραχώρησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση των Διεθνών Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, που υπογράφηκε στις 8/7/2005, μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (The Grantor) και την Εταιρεία Hermes Airports Ltd (Project Co., στη συνέχεια Hermes) και τέθηκε σε ισχύ στις 12/5/2006, μετά την επίτευξη οικονομικού κλεισίματος. Το Συμβόλαιο είναι τύπου Build - Operate - Transfer και η διάρκεια του είναι 25 χρόνια, από την ημερομηνία που η Συμφωνία τέθηκε σε ισχύ (12/5/2006).

Η πρόοδος των εργασιών στους αερολιμένες έχει ως ακολούθως:

Αερολιμένας Λάρνακας

Την εκπόνηση της λεπτομερούς μελέτης και την εκτέλεση των εργασιών για την κατασκευή του Αερολιμένα Λάρνακας ανέλαβε η Γαλλική Εταιρεία Bouygues Batiment International.

Οι εργασίες Μελέτης - Κατασκευής έχουν ολοκληρωθεί στις 9 Ιουλίου 2009 και το Νέο Τερματικό Κτίριο (NTK) του Αερολιμένα Λάρνακας, εμβαδού 100.000m², ικανό να εξυπηρετεί 7,5 εκ. επιβάτες τον χρόνο, έχει λειτουργήσει στις 10 Νοεμβρίου 2009.

Μέσα στην περίοδο Ιανουαρίου 2009 - Νοεμβρίου 2009 έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες που αφορούν στην κατασκευή του Κτηρίου, το οποίο είναι αναπτυγμένο σε πέντε επίπεδα και περιλαμβάνει αίθουσες αναχωρήσεων και αφίξεων, χώρους εστίασης και καταστημάτων, χώρους εξυπηρέτησης και παροχής υπηρεσιών κοινού (τράπεζες, ενοικιάσεις οχημάτων, ταχυδρομείο), γραφεία αεροπορικών εταιρειών και κυβερνητικών υπηρεσιών και σαλόνια αναμονής για πολύ σημαντικά πρόσωπα.

Παράλληλα έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες εξωτερικών χώρων που καλύπτουν εμβαδόν 53 εκταρίων και περιλαμβάνουν φωτιζόμενους χώρους στάθμευσης οχημάτων κοινού και εργαζομένων, λεωφορείων τουριστικών, επέκταση συστήματος τροχοδρόμων, κατασκευή χώρου στάθμευσης αεροσκαφών, κατασκευή υπηρεσιακών δρόμων και περίφραξη ασφαλείας.

Έχει παραδωθεί επίσης ο εξοπλισμός Ασφαλείας και Αεροναυτιλίας που περιλαμβάνει σύστημα διαχείρισης αποσκευών, σύστημα ελέγχου αποσκευών και επιβατών, γέφυρες επιβίβασης / αποβίβασης, αυτόματο σύστημα στάθμευσης αεροσκαφών, σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης επιβατών / προσωπικού και κλειστό σύστημα παρακολούθησης.

Με την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών ακολούθησε οπτικός έλεγχος των κτιριακών εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων ο οποίος συμπληρώθηκε στις 9/7/2009.

Από το Γραφείο του Ανεξάρτητου Μηχανικού, έχει εκδοθεί στις 9/7/2009, σύμφωνα με τους όρους του Συμβολαίου, πιστοποιητικό προσωρινής κατασκευής, ενώ το πιστοποιητικό τελικής παραλαβής έχει εκδοθεί στις 9/11/2009.

Την περίοδο αυτή γίνεται διευθέτηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο εκκρεμοτήτων.

Μέσα στην τριμηνία Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου 2009 έχει πραγματοποιηθεί η εκπαίδευση του προσωπικού με βάση το πρόγραμμα Επιχειρησιακής Ετοιμότητας που έχει καταρτιστεί από τον Επενδυτή.

Παράλληλα σειρά δοκιμαστικών ασκήσεων λειτουργίας του ΝΤΚ πραγματοποιήθηκε τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2009 με σκοπό την διακρίβωση προβλημάτων, αξιολόγηση αυτών και λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων.

Τα εγκαίνια του Νέου Αερολιμένα Λάρνακας έχουν πραγματοποιηθεί στις 7/11/2009 από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η έναρξη λειτουργίας του ΝΤΚ έγινε σε δύο (2) Φάσεις, με χρονική διαφορά μίας βδομάδας.

Η πρώτη Φάση έναρξης λειτουργίας πραγματοποιήθηκε στις 10/11/2009 με πτήσεις των Εταιρειών CYPRUS AIRWAYS και EASYJET, ενώ στις 17/11/2009 μεταφέρθηκαν και οι υπόλοιπες Αεροπορικές Εταιρείες.

Διεθνής Αερολιμένας Πάφου

Το Νέο Τερματικό Κτίριο του Αερολιμένα Πάφου, του οποίου την εκπόνηση της μελέτης και την κατασκευή ανέλαβε η Γαλλική Εταιρεία Bouygues Batiment International, λειτούργησε στις 17/11/2008. Το νέο κτίριο, εμβαδού 18.000m², έχει σχεδιαστεί με σκοπό να εξυπηρετεί 2,7 εκ. επιβάτες τον χρόνο (1,814 ανά ώρα σε περίοδο αιχμής) και περιλαμβάνει αίθουσες αφίξεων και αναχωρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, εμπορικούς χώρους και εστιατόρια, γραφεία αεροπορικών εταιρειών, χώρους αποθήκευσης εμπορευμάτων και γραφεία για Κυβερνητικές Υπηρεσίες. Παράλληλα έχει κατασκευαστεί χώρος στάθμευσης οχημάτων επιβατών και εργαζομένων, εσωτερικό οδικό δίκτυο, περίφραξη ασφαλείας στην οποία έχει εγκατασταθεί κλειστό σύστημα παρακολούθησης (CCTV). Για σκοπούς ασφαλούς και εύρυθμης λειτουργίας του Αερολιμένα εγκαταστάθηκαν επίσης σύστημα διακίνησης και ελέγχου αποσκευών, σύστημα διαχείρισης

πληροφοριών αερολιμένα και κλειστό σύστημα παρακολούθησης ελέγχου ροής επιβατών.

Για την χρονική διάρκεια ισχύς της Συμφωνίας Παραχώρησης, με ημερομηνία έναρξης την ολοκλήρωση των επιμέρους εγκαταστάσεων στην Πάφο και Λάρνακα αντίστοιχα και με σκοπό την παρακολούθηση της απόδοσης του Στρατηγικού Επενδυτή, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Συμφωνίας Παραχώρησης, έχει καταρτιστεί από τον Στρατηγικό Επενδυτή Μηχανισμός Μέτρησης των Επιπέδων Απόδοσης που περιλαμβάνει η Συμφωνία. Μέσω της εφαρμογής της μεθοδολογίας υποβάλλεται σε εξαμηνιαία βάση "Εκθεση Αναφοράς Επιπέδων Απόδοσης" και "Εκθεση Επιπέδων Ικανοποίησης Επιβατών".

Οι πρώτες εκθέσεις που αφορούν στη λειτουργία του Αερολιμένα Πάφου έχουν υποβληθεί και αξιολογηθεί.

3.9 Ομάδα Υποστήριξης του Γραφείου του Διευθυντή

Η Ομάδα στελεχώνεται από τεχνικό προσωπικό και είναι υπεύθυνη για την ετοιμασία του Ετήσιου Προϋπολογισμού, τη μελέτη αιτημάτων Κοινοτήτων και ετοιμασία σημειωμάτων, την ετοιμασία εκθέσεων παραπόνων πολιτών και την παρακολούθηση προόδου και δαπανών έργων. Η Ομάδα έχει επίσης την ευθύνη της ετοιμασίας της Ετήσιας Έκθεσης του Τμήματος και τριμηνιαίων Εκθέσεων για την πρόοδο των έργων που περιλαμβάνουν την εκτέλεση, μελέτη και προσφοροδότηση οδικών έργων, την ετοιμασία προτάσεων στο Υπουργικό Συμβούλιο και την διεκπεραίωση θεμάτων προσωπικού.

3.10 Αρχείο Κεντρικών Γραφείων

Το Αρχείο Κεντρικών Γραφείων είναι υπεύθυνο για την καταχώρηση, αρχειοθέτηση και αποστολή αλληλογραφίας και εγγράφων, τη δημιουργία, τήρηση και φύλαξη αρχείων, φακέλλων, ευρετηρίων, ημερολογίων, δελτίων και μητρώου περιουσιακών στοιχείων. Είναι επίσης υπεύθυνο για την εξασφάλιση του απαιτούμενου εξοπλισμού γραφείου.

Υπεύθυνος του Αρχείου είναι Ανώτερος Γραμματειακός Λειτουργός και στελεχώνεται από γραμματειακό προσωπικό.

3.11 Λογιστήριο Κεντρικών Γραφείων

Το Λογιστήριο των Κεντρικών Γραφείων είναι υπεύθυνο για την τήρηση λογιστικών κοστολογήσεων, την άσκηση εποπτείας και ελέγχου σε έσοδα και δαπάνες, τις διενέργειες εισπράξεων και πληρωμών, την έκδοση σχετικών αποδείξεων και την ετοιμασία των τακτικών δαπανών του Προϋπολογισμού.

Υπεύθυνος του Λογιστηρίου είναι Ανώτερος Λογιστικός Λειτουργός Γενικού Λογιστηρίου και στελεχώνεται από λογιστικό λειτουργό και γραμματειακό προσωπικό.

4. ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΡΓΑ/ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

4.1 Μεγάλα Οδικά Έργα

Αναβάθμιση κόμβων παρακαμπτηρίου Λεμεσού

Οι εργασίες αναβάθμισης όλων των κόμβων έχουν ουσιαστικά ολοκληρωθεί έναντι δαπάνης της τάξεως των €130εκ.. Κατά τη διάρκεια του 2009 έγιναν έργα τοποτέχνησης των κόμβων και τοποθέτησης ηχοπετασμάτων για μείωση της οχληρίας όπου χρειαζόταν. Τα συμπληρωματικά αυτά έργα αναμένεται να ολοκληρωθούν σε διάστημα 3 χρόνων περίπου.

Οι κόμβοι Αγίου Αθανασίου και Γερμασόγειας, δαπάνης €21,6εκ. και €33,8εκ. αντίστοιχα, συγχρηματοδοτήθηκαν από κονδύλια του Ταμείου Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ποσοστό 62% περίπου. Για τα έργα αυτά έγινε πλήρης απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Λεωφόρος Αρχαγγέλου στη Λευκωσία

Η εκτέλεση του έργου άρχισε στις 17/10/2008 έναντι ποσού Συμβολαίου €18.399.001,30 + Φ.Π.Α και αναμένεται να συμπληρωθεί τον Μάρτιο του 2011. Στο έργο περιλαμβάνεται και η κατασκευή της πρώτης λεωφορειολωρίδας στην Κύπρο η οποία αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση των Δημοσίων Μεταφορών. Το έργο συγχρηματοδοτείται από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Διαρθρωτικά Ταμεία). Για το έργο αυτό αναμένεται να γίνει πλήρης απορρόφηση των κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτοκινητόδρομος Κοκκινотριμιθιάς - Αστρομερίτη - Ευρύχου

Το έργο αυτό διαλαμβάνει την επέκταση του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας - Κοκκινотριμιθιάς μέχρι την Ευρύχου.

Η πρώτη φάση του έργου (Κοκκινотριμιθιά - Δένεια) μήκους 8,3 km ολοκληρώθηκε στις 10/5/2006 έναντι συνολικής δαπάνης €34.580.863 + Φ.Π.Α.

Η μελέτη για τη δεύτερη φάση του έργου μεταξύ Δένειας και Αστρομερίτη μήκους 17,5 χλμ το οποίο διέρχεται από την ελεγχόμενη από τα Ηνωμένα Έθνη περιοχή δεν έχει προωθηθεί λόγω του ότι τα Ηνωμένα Έθνη δεν μπόρεσαν να παράσχουν προστασία στους μελετητές.

Όσον αφορά την επέκταση του αυτοκινητόδρομου από Αστρομερίτη μέχρι Ευρύχου μήκους 15 χλμ περίπου ετοιμάστηκε η αναγκαία περιβαλλοντική και τεchnοοικονομική μελέτη. Η ανάθεση της ετοιμασίας των κατασκευαστικών σχεδίων σε ιδιώτες μελετητές έγινε στις 11/11/2009 με την υπογραφή του σχετικού Συμβολαίου. Η διάρκεια της μελέτης είναι 2 χρόνια.

Αναβάθμιση αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας – Λεμεσού

Πρωθούνται οι αναγκαίες διαδικασίες για την κατασκευή της πρόσθετης τρίτης λωρίδας του τμήματος του αυτοκινητόδρομου από Λευκωσία μέχρι τον κόμβο Αλάμπρας μήκους 15 χλμ. Στα πλαίσια του έργου θα κατασκευαστούν 3 νέοι ανισόπεδοι κόμβοι, ένας για εξυπηρέτηση του σταδίου ΓΣΠ, ένας στην συμβολή με τη Λεωφόρο Μεγάλου Αλεξάνδρου στα Λατσιαί και ένας στη συμβολή με τις Λεωφόρους Σταυρού - Ακαδημίας στην είσοδο της Λευκωσίας. Εντός του 2009 προωθήθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Ανισόπεδος κόμβος παρά το ΓΣΠ και προσβάσεις

Το έργο αφορά στην κατασκευή ανισόπεδου κόμβου παρά το Νέο Γ.Σ.Π. και στη δημιουργία τρίτης λωρίδας κυκλοφορίας στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας - Λεμεσού, μήκους 1.7 χλμ. περίπου. Περιλαμβάνει επίσης την κατασκευή νέου αστικού οδικού δικτύου ανατολικά και δυτικά του αυτοκινητόδρομου μήκους 2,2 χλμ. περίπου.

Τα συμβόλαια για κατασκευή του έργου υπογράφηκαν στις 13/10/2009 έναντι ποσού συμβολαίου €21,6εκ. συν Φ.Π.Α.. Οι εργασίες άρχισαν στις 26/11/2009 και θα συμπληρωθούν σε 28 μήνες. Το έργο αναμένεται να εγκριθεί για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Διαπλάτυνση του αυτοκινητόδρομου μεταξύ κόμβων ΓΣΠ και Αλάμπρας σε έξι λωρίδες κυκλοφορίας

Το έργο αφορά στη διαπλάτυνση του αυτοκινητόδρομου μεταξύ των κόμβων Γ.Σ.Π. και Αλάμπρας σε έξι λωρίδες κυκλοφορίας καθώς και την ολοκλήρωση του ανισόπεδου κόμβου παρά τη συμβολή με τη Λεωφόρο Μεγάλου Αλεξάνδρου στα Λατσιαί, μήκους 11 χλμ.. Έγινε υπογραφή του Συμβολαίου με τη μέθοδο Μελέτη-Κατασκευή στις 26/11/2009. Οι εργασίες αναμένεται ν' αρχίσουν αρχές του 2010 έναντι ποσού €32,4εκ. + Φ.Π.Α. περίπου. Η διάρκεια του έργου καθορίστηκε σε 2½ χρόνια. Το έργο έχει εγκριθεί για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο για τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών.

(γ) Κατασκευή ανισόπεδου κόμβου στην είσοδο της Λευκωσίας για σύνδεση των Λεωφόρων Σταυρού και Ακαδημίας

Ήδη ετοιμάζεται προκαταρκτική μελέτη από ιδιώτες μελετητές που διαλαμβάνει γεωμετρικό σχεδιασμό, μελέτη κυκλοφοριακών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τεchnοοικονομική αξιολόγηση για το έργο αυτό καθώς επίσης και για την αναβάθμιση άλλων έργων του πρωτεύοντος οδικού δικτύου στην περιοχή.

Αυτοκινητόδρομος Πάφου – Πόλεως Χρυσοχούς

Πρωθούνται οι διαδικασίες για την εκτέλεση του έργου με τη μέθοδο Μελέτη - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Διαχείριση (D.B.F.O.). Οι διαπραγματεύσεις με τον Προτιμητέο Προσφοροδότη είχαν αρχίσει στις 9/9/2008 με στόχο την επίτευξη και υπογραφή συμφωνίας αρχές του 2009.

Λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης παρουσιάστηκε εμπλοκή ως προς τους όρους χρηματοδότησης του έργου με επακόλουθο την αύξηση του κόστους σε σχέση με την αρχική προσφορά. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων όλο το χρόνο.

Ο κυρίως αυτοκινητόδρομος θα είναι μήκους 30,5χλμ. και επιπλέον περιλαμβάνονται στο έργο οι παρακαμπτήριοι δρόμοι της Πόλης Χρυσοχούς προς Πωμό και Λατσί καθώς και η σύνδεση Μεσόγης συνολικού μήκους 8 χλμ.. Η διάρκεια της κατασκευής θα είναι 4,5 χρόνια και της συντήρησης του 25,5 χρόνια.

Το κόστος κατασκευής του έργου υπολογίζεται σε €275,0εκ. και το κόστος λειτουργίας/συντήρησης στα €172,0 εκ.

Περιμετρικός δρόμος Λευκωσίας

Ο προτεινόμενος αυτοκινητόδρομος θα αρχίζει από την περιοχή Γερίου, θα συνδέεται με τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας - Λεμεσού παρά τον κόμβο Τσερίου, θα διέρχεται βόρεια του Τσερίου και εντός της Λακατάμειας και θα καταλήγει στον αυτοκινητόδρομο Ανθούπολης - Κοκκινотριμιθιάς. Επιπλέον θα διαλαμβάνει και τμήμα του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας - Παλαιχωρίου από τον κόμβο Ανθούπολης μέχρι τον κόμβο Αναγυιών μήκους 7 χλμ. περίπου. Ο αυτοκινητόδρομος θα είναι συνολικού μήκους 32χλμ. περίπου και μελλοντικά θα μπορεί να επεκταθεί και στις κατεχόμενες σήμερα περιοχές. Επίσης θα περιλαμβάνει συνδετήριους δρόμους πρόσθετου μήκους 25χλμ. καθώς και 3χλμ. περίπου αστικού δρόμου στη Λακατάμεια πάνω από αντίστοιχο υπογειοποιημένο τμήμα του αυτοκινητόδρομου. Το κόστος του αυτοκινητόδρομου υπολογίζεται προκαταρκτικά να είναι της τάξεως των €300εκ. περίπου.

Έχει ήδη ετοιμαστεί η περιβαλλοντική/τεχνοοικονομική και συγκριτική μελέτη. Η μελέτη για τα κατασκευαστικά σχέδια άρχισε στις 30/5/2007 έναντι ποσού συμβολαίου €1.964.892 συν Φ.Π.Α. με διάρκεια 24 μήνες. Η μελέτη θα παραδοθεί σε 5 φάσεις που θα αποτελέσουν ξεχωριστά συμβόλαια κατασκευής.

Τα κατασκευαστικά σχέδια για την Α' και Β' φάση που διαλαμβάνουν το τμήμα μεταξύ αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας - Λεμεσού και υφιστάμενου δρόμου Λευκωσίας - Παλαιχωρίου αναμένεται να σταλούν στο Κτηματολόγιο και στις Υπηρεσίες μέσα στο 2011.

Η Α' φάση αφορά το τμήμα που συνδέεται με τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας - Λεμεσού, είναι μήκους 2,5χλμ. και διαλαμβάνει 3 κόμβους από τους οποίους ο ένας είναι τριών επιπέδων και σήραγγα 700μ.. Το κόστος της φάσης αυτής υπολογίζεται να είναι της τάξεως των €75,0εκ..

Η Β' φάση αφορά την επέκταση του αυτοκινητόδρομου μέχρι τον υφιστάμενο δρόμο Λευκωσίας - Παλαιχωρίου, είναι μήκους 5,5χλμ. και διαλαμβάνει 2,7χλμ. υπογειοποιημένο τμήμα στη Λακατάμεια και 4 κόμβους. Το κόστος της φάσης αυτής υπολογίζεται προκαταρκτικά σε €135εκ. περίπου.

Η Γ' φάση του έργου που αφορά το τμήμα του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας - Παλαιχωρίου από Ανθούπολη μέχρι Ανάγυια μήκους 7χλμ. και υπολογιζόμενου κόστους €50εκ. (4 κόμβοι) θα προωθηθεί στο επόμενο στάδιο.

Δρόμος Λευκωσίας – Παλαιχωρίου

Ετοιμάζονται τα κατασκευαστικά σχέδια για την κατασκευή αυτοκινητόδρομου 4 λωρίδων κυκλοφορίας μεταξύ Αναγυιών και πρόσβασης Καλού Χωριού μήκους 12 χλμ.. Η μελέτη άρχισε το Μάιο του 2008 έναντι δαπάνης €326.000,00 συν Φ.Π.Α.

Το κόστος του έργου υπολογίζεται προκαταρκτικά να είναι της τάξης των €60εκ. και θα εκτελεστεί σε δύο φάσεις: Α' φάση Ανάγυια - Αρεδιού (7 χλμ.) και Β' φάση Αρεδιού - Καλό Χωριό (5 χλμ.). Η έναρξη εργασιών τοποθετείται μέσα στο 2013 νοουμένου ότι θα ολοκληρωθούν έγκαιρα οι μελέτες και απαλλοτριώσεις.

Το πρώτο τμήμα του αυτοκινητόδρομου από τον κόμβο Ανθούπολης μέχρι τον κόμβο Αναγυιών περιλαμβάνεται στο Συμβόλαιο του Περιμετρικού Αυτοκινητόδρομου.

Αναβάθμιση του δρόμου Λεμεσού – Σαϊττα

Συμπληρώθηκε τέλος του 2006 η αναγκαία τεχνοοικονομική, περιβαλλοντική και προκαταρκτική μελέτη για την αναβάθμιση του δρόμου σε 4 λωρίδες κυκλοφορίας από τα Πολεμίδια μέχρι τη συμβολή προς Καρβουνά και Πέρα Πέδι βάσει της οποίας έχει επιλεγεί η τελική όδευση. Οι προσφορές για ανάθεση της ετοιμασίας των κατασκευαστικών σχεδίων έχουν κατακυρωθεί μέσα στο Σεπτέμβριο του 2009 έναντι ποσού €820.500 + Φ.Π.Α. και έγινε η υπογραφή συμβολαίων στις 2/11/2009. Η διάρκεια της μελέτης είναι 2 χρόνια περίπου και θα παραδοθεί σε δύο φάσεις που θα αποτελέσουν ξεχωριστά συμβόλαια κατασκευής.

Συνδετικός δρόμος Λιμανιού Λεμεσού με τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού – Πάφου

Προωθείται η κατασκευή συνδετικού δρόμου 4 λωρίδων κυκλοφορίας αστικών προτύπων, μήκους 8 χλμ. περίπου. Το έργο αναμένεται να εγκριθεί για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2007-2013 και η κατασκευή του προωθείται τμηματικά.

Στην πρώτη φάση του έργου μήκους 4,7 χλμ., μεταξύ Λιμανιού και οδού Πάφου, έχουν ενσωματωθεί τα έργα παροχέτευσης των ομβρίων της ευρύτερης δυτικής περιοχής Λεμεσού γεγονός που προκάλεσε καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου και αύξηση του κόστους. Η φάση αυτή κατασκευάζεται στα πλαίσια τριών συμβολαίων. Ήδη κατασκευάζεται το 1^ο τμήμα από την είσοδο του λιμανιού μέχρι τη Βιομηχανική Περιοχή μήκους 2,7χλμ.. Οι προσφορές κατακυρώθηκαν έναντι δαπάνης €23.9εκ.

συν Φ.Π.Α . περίπου και έγινε η υπογραφή του Συμβολαίου στις 3/12/2009. Η διάρκεια του έργου είναι 30 μήνες. Μέσα στο 1^ο εξάμηνο του 2010 θα ζητηθούν και οι προσφορές για το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου από το λιμάνι μέχρι τον παλιό δρόμο Λεμεσού - Πάφου μήκους 2,0χλμ. ενώ η λίμνη παροχέτευσης των ομβρίων που προνοείται στα σχέδια, αναμένεται να προωθηθεί το 2011. Καταβάλλονται προσπάθειες από το Γραφείο Προγραμματισμού για συγχρηματοδότηση ολόκληρης της δαπάνης.

Σε 2^η φάση θα προωθηθεί η αναβάθμιση του υφιστάμενου κόμβου στον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού - Πάφου και του παράλληλου δρόμου με την περίφραξη του λιμανιού μήκους 2,2 χλμ.

Νότιος παρακαμπτήριος Λευκωσίας (Λεωφόρος Σπύρου Κυπριανού)

Το έργο διαλαμβάνει την αναβάθμιση σε μόνιμη βάση του τμήματος της λεωφόρου μεταξύ του κυκλικού κόμβου Τσερίου και της συμβολής με την οδό Κωνσταντινουπόλεως μήκους 2,5χλμ. περίπου. Στο έργο περιλαμβάνεται η μετατροπή του κυκλικού κόμβου Τσερίου και της συμβολής Κωνσταντινουπόλεως σε ανισόπεδους κόμβους. Το κόστος του έργου υπολογίζεται σε €30,0εκ. Προωθούνται οι σχετικές προκαταρκτικές μελέτες για ανάθεση του έργου με τη μέθοδο Μελέτη - Κατασκευή.

4.2 Άλλα Έργα του Τομέα Ανάπτυξης Οδικού Δικτύου στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως

Μετά την κατακύρωση των προσφορών και την υπογραφή των σχετικών συμβολαίων άρχισαν ή και συνεχίστηκαν κατασκευαστικές εργασίες στα ακόλουθα έργα:

Επαρχία Λευκωσίας

- Άγιος Γεώργιος του Καυκάλου - Καννάβια - Αγία Ειρήνη
- Λατομεία Μιτσερού - Κάτω Μονή και πρόσβαση προς Κάτω Μονή
- Δρόμος προσπέλασης προς Σαράντι
- Κατασκευή δρόμου Δάλι - 8^{ος} Μ.Δ. Παλαιού Δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού

Επαρχία Λεμεσού

- Πραστειό - Πάχνα
- Πλάτρες - Πρόδρομος
- Άγιος Δημήτριος - Λεμύθου
- Παρακαμπτήριος Καλού Χωριού Ζωοπηγής
- Κελλάκι – Εφταγώνια

4.3 Πολεοδομικά, Αμυντικά και Άλλα Έργα

Παράλληλα συνεχίστηκαν εργασίες πολεοδομικών και αμυντικών έργων καθώς και εργασίες σε οικισμούς/συνοικισμούς σε όλες τις επαρχίες.

Επίσης εκτελέστηκαν έργα για άλλα Τμήματα και Υπουργεία όπως για παράδειγμα διάφορα αντιπλημμυρικά έργα.

Τα κυριότερα έργα που προωθήθηκαν είναι:

Δρόμος Πανεπιστημίου

Το έργο άρχισε στις 8/10/2007 και συμπληρώθηκε το 2009 έναντι δαπάνης €7.420.454,10 + Φ.Π.Α.

Λεωφόροι Ηρώων και Αγίου Παύλου

Το έργο άρχισε στις 23/4/2007 και συμπληρώθηκε τέλος του 2009 έναντι δαπάνης €9.537.410 + Φ.Π.Α.

Κάλυψη του αργακιού της Μάντισσας στο Στρόβολο

Το έργο άρχισε στις 12/3/2007 και συμπληρώθηκε στις 25/2/2009 έναντι ποσού €3.020.807 + Φ.Π.Α.

Κάλυψη του αργακιού των Κόκκινων στο Στρόβολο

Το έργο άρχισε στις 26/9/2007 και συμπληρώθηκε αρχές του 2009 έναντι δαπάνης €2.559.484,30 + Φ.Π.Α.

Ευθυγράμμιση και Ανακατασκευή του δρόμου Λατσιών - Γερίου

Το έργο άρχισε στις 2/11/2009 και αναμένεται σύμφωνα με το συμβόλαιο να συμπληρωθεί στις 7/3/2011 έναντι δαπάνης €2.873.999,90 + Φ.Π.Α.

Βελτίωση της οδού Θεμιστοκλή Δέρβη στη Λευκωσία

Το έργο άρχισε στις 31/1/2008 και συμπληρώθηκε το 2009 έναντι δαπάνης €2.393.704 + Φ.Π.Α.

Λεωφόρος Αρσινόης και τμημάτων των οδών Γλαύκου και Αρμενίας στο Στρόβολο

Το έργο άρχισε στις 7/1/2008 και συμπληρώθηκε στις 12/6/2009 έναντι δαπάνης €2.498.012 + Φ.Π.Α.

Κατασκευή του δρόμου βιομηχανικής περιοχής Ιδαλίου προς Βαθειά Γωνιά

Το έργο άρχισε στις 6/7/2009 και αναμένεται σύμφωνα με το συμβόλαιο να συμπληρωθεί στις 5/7/2010 έναντι ποσού €2.713.000 + Φ.Π.Α.

Σύνδεση βόρειου τμήματος Θ. Ποταμιάνου με τη Λεωφόρο Σπύρου Κυπριανού (Μακεδονίας)

Το έργο άρχισε στις 6/7/2009 και αναμένεται σύμφωνα με το συμβόλαιο να συμπληρωθεί στις 11/4/2010 έναντι ποσού €1.657.910 + Φ.Π.Α.

Βελτίωση της Λεωφόρου Αμμοχώστου και Ανάπλαση της Κεντρικής Περιοχής Δερύνειας

Το έργο άρχισε στις 21/3/2008 και συμπληρώθηκε στις 20/12/2009 έναντι ποσού €2.557.735 + Φ.Π.Α.

Βελτίωση του Δρόμου Παραλιμνίου - Δερύνειας

Το έργο άρχισε στις 24/3/2009 και αναμένεται να συμπληρωθεί σύμφωνα με το Συμβόλαιο στις 24/3/2011 έναντι δαπάνης €11.265.800 + Φ.Π.Α.

Κατασκευή οδικού δικτύου πρόσβασης στη Μαρίνα Αγ. Νάπας

Το έργο άρχισε στις 23/3/2009 και αναμένεται να συμπληρωθεί το Μάρτιο του 2010 έναντι δαπάνης €2.589.000 + Φ.Π.Α.

Λεωφόρος Μακαρίου Γ΄ στην Γεροσκήπου

Το έργο άρχισε στις 4/9/2006 και ολοκληρώθηκε το πρώτο τμήμα στις 13/6/2007. Ολόκληρο το έργο συμπληρώθηκε τέλος του 2009, έναντι ποσού Συμβολαίου €3.517.839 + Φ.Π.Α.

Παραλιακός Δρόμος Λάρνακας - Δεκέλειας (Κυκλικός Κόμβος Λιμανιού - Κυκλικός Κόμβος Λειβαδιών

Το έργο άρχισε στις 19/5/2008 και αναμένεται να συμπληρωθεί αρχές του 2010 έναντι ποσού € 4.891.726 + Φ.Π.Α.

Βόρειος Παρακαμπτήριος Πάφου (Φάση Β)

Το έργο άρχισε την 1/6/2009 και αναμένεται να συμπληρωθεί σύμφωνα με το συμβόλαιο στις 27/7/2010 έναντι ποσού €5.483.000 + Φ.Π.Α.

4.4 Κυκλοφοριακές Μελέτες

Απογραφή Τροχαίας Κίνησης

Με βάση τις μετρήσεις του νέου τύπου αυτόματων μετρητών τροχαίας που έχουν εγκατασταθεί σε μόνιμα σημεία υπολογίζεται η μέση ετήσια κυκλοφορία για κάθε τμήμα του οδικού δικτύου.

Τεχνοοικονομικές Μελέτες για τη Βελτίωση Δρόμων

Διεξάγονται τεχνοοικονομικές μελέτες για τη βελτίωση δρόμων και την αναβάθμιση κόμβων σε όλη τη Κύπρο.

Μελέτες Αξονικών Φορτίων

Ετοιμάζονται μελέτες αξονικών φορτίων για τη διαστασιολόγηση του οδοστρώματος των δρόμων.

Κυκλοφοριακή Μελέτη Λευκωσίας

Με βάση τα πορίσματα /εισηγήσεις των κυκλοφοριακών μελετών για την αποσυμφόρηση της Λευκωσίας και την ανάπτυξη των δημόσιων μεταφορών που ετοιμάστηκε από τους ιδιώτες συμβούλους μηχανικούς G. C. Hadjicostas Consultancies με συνεργάτες τον Αυστριακό Οίκο Axis και της μελέτης κυκλοφοριακής αξιολόγησης και βιωσιμότητας για την χρήση νέας τεχνολογίας οχημάτων δημοσίας μεταφοράς στην Λευκωσία (hybrid public transport vehicles), και μετά από διαβουλεύσεις με την Ε.Ε ετοιμάστηκε σχέδιο ανάπτυξης των Δημόσιων Μεταφορών. Με βάση νέα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έχει συσταθεί Καθοδηγητική Επιτροπή και Ομάδα Διαχείρισης του έργου. Με την πρωτοβουλία JASPERS της Ε.Ε ετοιμάζεται από Συμβούλους κυκλοφοριακή μελέτη / σχέδιο "Integrated Urban Transport Plan" με έμφαση τις δημόσιες μεταφορές, για επιλογή των μέτρων που θα προωθηθούν.

Κυκλοφοριακή Μελέτη Λεμεσού

Προωθούνται οι εισηγήσεις της κυκλοφοριακής μελέτης της ευρύτερης αστικής περιοχής Λεμεσού που ετοιμάστηκε από την κοινοπραξία των οίκων ξένων εμπειρογνομόνων Colin Buchanan and Partners και Hughes Economic Planning.

Έχοντας σαν βάση τις προτάσεις της μελέτης το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε συνεργασία με τον Δήμο Λεμεσού ετοίμασαν το Σχέδιο του Κέντρου Πόλης, η υλοποίηση του οποίου αναμένεται να αρχίσει σύντομα από τον Δήμο Λεμεσού.

Έχει περιληφθεί στους Προϋπολογισμούς του Κράτους η εκπόνηση νέας κυκλοφοριακής μελέτης. Η μελέτη θα είναι της μορφής σχεδίου "Integrated Urban Transport Plan" όπως συμφωνήθηκε μέσα στα πλαίσια της πρωτοβουλίας Jaspers της Ε.Ε. με έμφαση τις δημόσιες μεταφορές.

Κυκλοφοριακή Μελέτη Λάρνακας

Προωθούνται οι εισηγήσεις της κυκλοφοριακής μελέτης της ευρύτερης αστικής περιοχής Λάρνακας που ετοιμάστηκε από τον οίκο ξένων εμπειρογνομόνων Colin Buchanan and Partners.

Κυκλοφοριακή Μελέτη Πάφου

Προωθούνται οι εισηγήσεις της κυκλοφοριακής μελέτης της ευρύτερης αστικής περιοχής Πάφου που ετοιμάστηκε από την κοινοπραξία των οίκων ξένων εμπειρογνομόνων Colin Buchanan and Partners και Hughes Economic Planning.

Μελέτες Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων

Ετοιμάζονται μελέτες κυκλοφοριακών επιπτώσεων για δημόσια κτίρια (π.χ. Ανέγερση νέου κτιρίου για στέγαση του Τμήματος Δασών, της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου) και αξιολογούνται μελέτες που ετοιμάζουν ιδιώτες μελετητές για τις κυκλοφοριακές επιπτώσεις από μεγάλες αναπτύξεις.

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων άρχισε την μελέτη Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων για την στέγαση Κυβερνητικών Γραφείων στον χώρο της Κρατικής Έκθεσης Κύπρου στην Έγκωμη.

Περιφερειακός Έλεγχος της Κυκλοφορίας

Γίνεται συνεχής παρακολούθηση της λειτουργίας του Συστήματος Περιφερειακού Ελέγχου Κυκλοφορίας UTC/SCOOT σε 91 περίπου διασταυρώσεις και φωτοελεγχόμενες διαβάσεις πεζών τύπου "ΠΕΛΙΚΑΝ" στη Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα.

Συγκεκριμένα ρυθμίζονται αυτόματα, παρακολουθούνται και ελέγχονται από το σύστημα 43 διασταυρώσεις/διαβάσεις στη Λευκωσία, 14 στη Λεμεσό και 14 στη Λάρνακα, ενώ παρακολουθούνται και ελέγχονται από το σύστημα με σταθερό κύκλο και χρόνο 8 διασταυρώσεις στη Λευκωσία, 10 στη Λεμεσό και 1 στη Λάρνακα.

Φώτα Τροχαίας

Διεξάγονται οι σχετικές κυκλοφοριακές έρευνες και στα σημεία όπου δικαιολογούνται με βάση τα αποτελέσματα των ερευνών και τα σχετικά κριτήρια φώτα τροχαίας, προωθείται η εγκατάσταση νέων μονάδων φωτών τροχαίας σε παγκύπρια βάση.

Διαβάσεις Πεζών

Διεξάγονται οι σχετικές κυκλοφοριακές έρευνες σε σημεία όπου προτείνονται για σήμανση διαβάσεων πεζών τόσο σε αστικές όσο και σε αγροτικές περιοχές. Με βάση τα αποτελέσματα των κυκλοφοριακών ερευνών και τα σχετικά κριτήρια, όπου δικαιολογείται εγκρίνεται η σήμανση διαβάσεων πεζών τύπου "ΖΕΠΡΑ" και φωτοελεγχόμενων διαβάσεων τύπου "ΠΕΛΙΚΑΝ".

Οδική Ασφάλεια

Στα πλαίσια της προσπάθειας για συνεχή βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας του οδικού δικτύου προωθούνται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- (α) Μελέτες για την οδική ασφάλεια σε υφιστάμενα και νέα σχολεία, για την Τεχνική και Εθνική Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας Μαθητών.
- (β) Μελέτες και σχέδια για την εφαρμογή μέτρων κυκλοφοριακής ύφεσης σε διάφορους δρόμους.
- (γ) Μελέτες για τη βελτίωση μελανών σημείων (black spots).

Ετοιμασία Σχεδίων

- (α) Κυκλοφοριακή διαχείριση, σήμανση και σηματοδότηση αστικών και υπεραστικών δρόμων.
- (β) Διαρρύθμιση Κόμβων
- (γ) Διαμόρφωση συμβολών για την εγκατάσταση φώτων τροχαίας και σχέδια για την εγκατάσταση φωτοελεγχόμενων διαβάσεων πεζών τύπου "ΠΕΛΙΚΑΝ".

Κυκλοφοριακή Διαχείριση Μεγάλων Οδικών και Πολεοδομικών Έργων

Σε συνεργασία με τους Μηχανικούς των έργων και την Αστυνομία γίνεται η κυκλοφοριακή διαχείριση κατά την εκτέλεση των έργων αυτών καθώς και άλλων Πολεοδομικών Έργων.

4.5 Συντήρηση Οδικού Δικτύου

Το 2009 το Τμήμα ήταν υπεύθυνο για τη συντήρηση 2.398 χλμ. ασφαλτοστρωμένων δρόμων. Στον αριθμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι δρόμοι που βρίσκονται στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Περιλαμβάνονται όμως 414 χλμ. δρόμων που βρίσκονται μέσα στα δημοτικά όρια και που αποτελούν μέρος οδικού δικτύου ή κύριων αστικών λεωφόρων σε συνέχεια υπεραστικών οδών ή οδών προς χωριά καθώς και 257 χλμ. αυτοκινητόδρομων ως ακολούθως (Λευκωσίας - Λεμεσού 82,3 χλμ., Λευκωσίας - Λάρνακας 19,7 χλμ., Αεροδρόμιο Λάρνακας - Δεκέλειας - Παραλιμνίου 54,9 χλμ., Λάρνακας - Κοφίνου 21,7 χλμ., Λεμεσού - Πάφου 61,4 χλμ. και Λευκωσίας - Κοκκινότριμιθιάς - Δένειας 16,8 χλμ).

Η συντήρηση των ελεγχόμενων από το Τμήμα Δημοσίων Έργων δρόμων έγινε μέσα στα πλαίσια των διαθέσιμων πιστώσεων. Αρκετοί δρόμοι επιστρώθηκαν με πρέμιξ πάχους 50 χλσ. για αύξηση του επιπέδου εξυπηρέτησης των δρόμων και για παράταση της ζωής τους. Άλλοι επιστρώθηκαν σε αυξημένο πάχος για περαιτέρω ενίσχυση του οδοστρώματος λόγω αυξημένων φορτίων. Επιπρόσθετα έχει προωθηθεί η διαπλάτυνση του καταστρώματος πολλών δρόμων για περαιτέρω βελτίωση της οδικής ασφάλειας.

Οι πιστώσεις που παραχωρήθηκαν το 2009 για σκοπούς συντήρησης ήταν του ύψους των €31.883.480.

Περιοδική Συντήρηση Δρόμων

Από το συνολικό ποσό των €31.883.480 για συντήρηση δρόμων, ποσό €21,5εκ. διατέθηκε για περιοδική συντήρηση του οδικού δικτύου (επιστρώσεις με πρέμιξ/ανακατασκευές).

Το μεγαλύτερο μέρος της περιοδικής συντήρησης ανατέθηκε κατόπιν προσφορών σε εργολάβους. Το 2009 συνεχίστηκαν / συμπληρώθηκαν συμβόλαια περιοδικής συντήρησης δρόμων προηγούμενων χρόνων.

Συνήθης Συντήρηση Δρόμων

Το σύστημα συντήρησης δρόμων διαλαμβάνει, εκτός από την περιοδική συντήρηση, καταγραφή και κατά προσέγγιση κοστολόγηση των αναγκαίων εργασιών συνήθους συντήρησης που υπάρχουν κατά το χρόνο της επιθεώρησης.

Από το 2004 δημιουργήθηκαν ξεχωριστά κονδύλια στις επαρχίες και για το 2009 ήταν συνολικού ποσού ύψους €7.935.540 με βάση τα χιλιόμετρα που συντηρούν.

Όλες οι πιστώσεις που παραχωρήθηκαν το 2009 για σκοπούς συντήρησης αφορούσαν μόνο τις δαπάνες για αγορά υλικών και μηχανήματα και δεν περιλάμβαναν τα εργατικά σύμφωνα με το νέο σύστημα FIMAS που εφαρμόστηκε στον Κρατικό Τομέα.

Οδική Σήμανση

Το 2009 διατέθηκαν πιστώσεις ύψους €2,30 εκ. περίπου για συντήρηση και αναβάθμιση της οδικής σήμανσης. Στις εργασίες οδικής σήμανσης περιλαμβάνονται οι πιο κάτω εργασίες:

Συντήρηση οδικών πινακίδων, αναβάθμιση οριζόντιας σήμανσης (γραμμές) και σηματοδότηση (πινακίδες).

Κατασκευή και τοποθέτηση νέων οδικών πινακίδων.

Εγκατάσταση οριοδεικτών και καρφιών.

Εγκατάσταση νέων διαβάσεων πεζών.

Εγκατάσταση στηθαίων ασφαλείας σε υφιστάμενους δρόμους.

Προσφορές και Συμβολαία Οδικών και Τεχνικών Έργων

Οι διαδικασίες προσφορών εκτέλεσης, ανάθεσης υπηρεσιών και αγοράς αγαθών για οδικά και τεχνικά έργα αναλαμβάνονται από τον Κλάδο Προσφορών και Συμβολαίων του Τμήματος.

Η εργασία αυτή αφορά στην ετοιμασία κατάλληλων εγγράφων προσφορών για την ανάθεση συμβολαίων.

Οι διαδικασίες προεπιλογής εργολάβων και συμβούλων για συμβολαία οδικών και τεχνικών έργων αναλαμβάνονται επίσης από τον Κλάδο Προσφορών και Συμβολαίων.

Παράλληλα ο Κλάδος αυτός ετοιμάζει πρότυπα σχέδια, πρότυπα έγγραφα προσφορών και άλλα πρότυπα για χρήση από το Τμήμα.

4.6 ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΡΓΑ

Οι δραστηριότητες στο Κλάδο των Θαλασσίων Έργων για το 2009 περιλαμβάνουν τις πιο κάτω εργασίες:

Εφαρμογή και διαχείριση του Συστήματος Παράκτιων Πληροφοριών (Coastal Zone Information System)

Συλλογή στοιχείων στα πλαίσια της συστηματικής παρακολούθησης των ακτών της Κύπρου, τα οποία αποτελούν την τράπεζα δεδομένων πάνω στην οποία βασίζεται η διεξαγωγή μελετών για την προστασία και βελτίωση των ακτών, διασφαλίζοντας έτσι την ορθολογιστική διαχείριση της παράκτιας ζώνης. Η εργασία αυτή επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και περιλαμβάνει:

- Υψομετρήσεις χερσαίου χώρου και βυθομετρήσεις θαλάσσιου χώρου με τη λήψη διατομών ακτής.
- Αποτυπώσεις ακτογραμμής.
- Δειγματοληψίες και αναλύσεις ιζημάτων πυθμένα.
- Αποτυπώσεις και σαρωτικές βυθομετρήσεις ειδικών περιοχών στην Πάφο, Κάτω Πύργο, Λεμεσό και Λάρνακα.
- Φωτογραφική αποτύπωση όλων των διατομών ακτής και ειδικών περιοχών.

Οι πιο πάνω δραστηριότητες/εργασίες καλύπτουν όλες τις ελεύθερες ακτές της Κύπρου από Κάτω Πύργο Τηλλυρίας μέχρι Πρωταρά, μήκους 370χλμ. περίπου.

Κατασκευή Αλιευτικού Καταφυγίου και 5 παράλληλων κυματοθραυστών στο Ζύγι

Το έργο συνεχίζεται.

Μελέτη Χωροθέτησης και Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για το Αλιευτικό Καταφύγιο στην περιοχή Επισκοπής - Πισσουρίου

Υποβλήθηκε η έκθεση της τελικής φάσης της μελέτης και η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στάληκε στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος για γνωμάτευση.

Θωράκιση παραλιακού δρόμου στην περιοχή Ποτίμων της Επαρχίας Πάφου

Προκήρυξη/κατακύρωση προσφοράς και συμπλήρωση κατασκευής του έργου τον Σεπτέμβριο του 2009.

Θωράκιση ακτών και παραλιακών δρόμων στις περιοχές Κίτι-Σιφτάδες και Άγιος Θεόδωρος στη Λάρνακα

Το έργο συμπληρώθηκε αρχές του 2009.

Εκβάθυνση λεκάνης, επιδιόρθωση κρηπιδωμάτων/καρνάγιου και κατασκευής αποβάθρας στο Αλιευτικό Καταφύγιο Κάτω Πύργου

Η εκβάθυνση της λεκάνης και η επιδιόρθωση κρηπιδωμάτων/καρνάγιου συμπληρώθηκε και συνεχίζεται η κατασκευή της αποβάθρας.

Επικαιροποίηση της Μελέτης και των εγγράφων Προσφοράς για την κατασκευή αποβάθρας στο χώρο του λιμανιού της αρχαίας Αμαθούντας

Ετοιμασία όρων εντολής για ανάθεση της επικαιροποίησης της Μελέτης στους Μελετητές του έργου, προκήρυξη/κατακύρωση προσφοράς και συμπλήρωση με έκδοση σχετικού πιστοποιητικού.

Κατασκευή Τεχνητού Ύφαλου στην περιοχή Αμαθούντας

Το έργο συμπληρώθηκε τον Ιούλιο 2009.

Μελέτη προκαταρκτικής εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον από την κατασκευή αποβάθρας στο χώρο του λιμανιού της αρχαίας Αμαθούντας

Η Τελική Έκθεση της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Μελέτης του έργου συμπληρώθηκε τον Απρίλιο 2009.

Μελέτη για την προστασία και βελτίωση του παραλιακού μετώπου Λιμανιού Λάρνακας-Διύλιστηρίων-Ορόκλινης

Προκήρυξη/κατακύρωση προσφοράς για ανάθεση της μελέτης σε Συμβούλους Μηχανικούς. Η μελέτη συνεχίζεται.

Μελέτη για την προστασία και βελτίωση της παραλιακής περιοχής Ορμήδειας

Προκήρυξη προσφορών για ανάθεση της Μελέτης σε Συμβούλους Μηχανικούς.

Μελέτη για την προστασία και βελτίωση της παραλιακής ακτής του Βορειοδυτικού μετώπου της Πάφου

Ετοιμασία όρων εντολής και εγγράφων προσφορών για ανάθεση της Μελέτης σε Συμβούλους Μηχανικούς.

Κατασκευή 6 παράλληλων κυματοθραυστών στην περιοχή Γεροσκήπου

Προκήρυξη προσφορών για κατασκευή 6 παράλληλων κυματοθραυστών.

Κατασκευή θωράκισης παραλιακού μετώπου και 4 παράλληλων κυματοθραυστών στον κόλπο Χρυσοχούς

Προκήρυξη/κατακύρωση προσφοράς και έναρξη κατασκευής του έργου. Το έργο συνεχίζεται.

Έργα Προστασίας Παραλιακού Μετώπου στον Κάτω Πύργο Τηλλυρίας. Βελτιωτικά έργα στο αλιευτικό καταφύγιο και κατασκευή 5 παράλληλων κυματοθραυστών και προβόλων

Προκήρυξη/κατακύρωση προσφοράς για την κατασκευή του έργου.

Θωράκιση ακτών και παραλιακού χωματόδρομου στην Περιοχή Περβολιών στην Λάρνακα

Ετοιμασία κατασκευαστικών σχεδίων.

Μελέτη για ανακατασκευή του νοτιοανατολικού κρηπιδώματος του Αλιευτικού Καταφυγίου Αγίας Τριάδας

Ετοιμασία όρων εντολής για ανάθεση της Μελέτης σε ιδιώτη Μελετητή.

4.8 Αερολιμένες

Μετά την ανάθεση της διαχείρισης των Διεθνών Αερολιμένων σε Επενδυτή που έγινε στις 12/5/2006 η ευθύνη για την ανάπτυξη, μελέτη, κατασκευή και συντήρηση των Αερολιμένων έχει μεταφερθεί στον Επενδυτή. Τα Νέα Τερματικά Κτήρια των Αερολιμένων Πάφου και Λάρνακας λειτούργησαν στις 17/11/2008 και στις 10/11/2009 αντίστοιχα.

4.9 Κτήρια

Έργα υπό εκτέλεση κατά το 2009

<u>A/A</u>	<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΣΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ/ ΕΚΤΙΜΗΣΗ (συμπ. Φ.Π.Α.) €</u>
1.	Κεντρικά Γραφεία Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως	26.245.300
2.	Κεντρικές Φυλακές - Πτέρυγα 1 & 2 - Β' Φάση	11.040.000
3.	Μονάδα Αεροπορικών Επιχειρήσεων της Αστυνομίας στον Αερολιμένα Λάρνακας	9.108.000
4.	Αστυνομικός και Πυροσβεστικός Σταθμός Πόλης Χρυσοχούς	7.788.950
5.	Νέα Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου / Α' Φάση	7.000.000
6.	Κρατητήρια στον Αστυνομικό Σταθμό Λακατάμειας / Ορεινής	5.037.000
7.	Μεταστέγαση Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού στο Γενικό Νοσοκομείο	3.200.000
8.	Ανέγερση νέων Αποθηκών Αρχηγείου Αστυνομίας	2.967.000

9.	Κυβερνητικό Έργο 7/2005	2.700.620
10.	Ακτινοθεραπευτικό/Ογκολογικό Κέντρο Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας	1.175.300
11.	Επέκταση Οροφής και Ισογείου Ανοικτής Φυλακής	1.107.450
12.	Αρχηγείο Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Β΄ Φάση	1.066.532
13.	Επέκταση Εξωτερικών Ιατρείων στο Νοσοκομείο Λεμεσού	837.275
14.	Κατασκευή Κρατητηρίων / Επέκταση ορόφου στον Αστυνομικό Σταθμό Αγίας Νάπας	615.000
15.	Πυροσβεστικός Σταθμός Ορόκλινης	610.000
16.	Βελτιώσεις και Συντήρηση Χώρων Στάθμευσης Συνεδριακού Κέντρου Λευκωσίας	608.000
17.	Επαρχιακά Κυβερνητικά Γραφεία Πάφου (Τελικός Λογαριασμός)	£17.250.00
18.	Κτήριο Ανωτάτου Δικαστηρίου (Τελικός Λογαριασμός)	£9.785.350
19.	Κέντρο Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας στην Κοκκινοτριμιθιά	£5.461.994
20.	Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού - Υπόγειοι χώροι στάθμευσης (Τελικός Λογαριασμός)	3.766.107
21.	Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κοφίνου (Τελικός Λογαριασμός)	£997.340

Έργα υπό μελέτη/προσφοροδότηση κατά το 2009

<u>Α/Α</u>	<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΣΟ</u> <u>ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ</u> <u>(συμπ. Φ.Π.Α.) €</u>
1.	Νέο Κτήριο Βουλής των Αντιπροσώπων	115.000.000
2.	Νέο Γενικό Χημείο	44.440.000
3.	Υπουργείο Γεωργίας	40.000.000
4.	Κέντρο ψυχικής υγείας, σωματικής και ψυχολογικής απεξάρτησης στην Αθαλάσσα	32.315.000
5.	Ογκολογικό Κέντρο Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού	26.900.000
6.	Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Ανέγερση Κεντρικών Γραφείων και Επαρχιακού Ταχυδρομικού Γραφείου Λευκωσίας	24.500.000
7.	Κτηριακές Εγκαταστάσεις Κυπριακής Προεδρίας Ε.Ε. 2012	20.472.000
8.	Κτίριο Λαθρομεταναστών στη Μενόγεια (Β΄ Φάση)	19.540.000
9.	Πολυδύναμο Ιατρικό Κέντρο στις Φυλακές	18.400.000
10.	Ανέγερση Κτηρίου Διοίκησης Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων	16.200.000
11.	Κτίριο Λαθρομεταναστών στη Μενόγεια (Α΄ Φάση)	13.800.000
12.	Επέκταση Γραφείων Τ.Δ.Ε.	12.000.000
13.	Κοιτώνες στο Κέντρο Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας	4.600.000
14.	Ανέγερση Νέων Εργαστηρίων Μετρολογίας	4.600.000
15.	Αναπαλαίωση Πτέρυγας 9 - Κεντρικές Φυλακές	3.700.000

16.	Νέο Κτήριο στον Ερευνητικό Σταθμό Θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας στο Μενεού	2.024.000
17.	Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου (Β' Φάση)	1.380.000
18.	Υπουργείο Εσωτερικών	
19.	Νέο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας	
20.	Επέκταση Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου	

Μικρότερης Κλίμακας Έργα Υπό Μελέτη / Εκτέλεση

Πέραν των έργων που αναφέρονται πιο πάνω, ο Τομέας προωθεί τη μελέτη / κατασκευή μικρότερης κλίμακας έργων διάφορων Κρατικών Υπηρεσιών σε όλη την Κύπρο. Τα κυριότερα είναι τα ακόλουθα:

<u>A/A</u>	<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΣΟ</u> <u>ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ</u> <u>(συμπ. Φ.Π.Α.) €</u>
1.	Ανακαίνιση Κουζίνας Νοσοκομείου Πάφου	747.500
2.	Περίφραξη Φυλακών	711.850
3.	Γενική Ανακαίνιση των Εργαστηρίων του ΑΞΙΚ	483.000
4.	Επέκταση Μονάδας Αιμοκάθαρσης Νοσοκομείου Λεμεσού	370.000
5.	Ανακαίνιση/Επέκταση του κτηρίου Τεχνητής Σπερματέγχυσης των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών	287.500

Έργα στο Εξωτερικό

Ο Τομέας προωθεί επίσης την υλοποίηση Έργων εκτός Κύπρου. Τα Έργα αυτά είναι:

<u>A/A</u>	<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΣΟ</u> <u>ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ</u> <u>(συμπ. Φ.Π.Α.) €</u>
1.	Κυπριακή Πρεσβεία στην Αθήνα	7.000.000
2.	Αναπαλαίωση ακινήτου Κορωναίου στην Αθήνα	5.000.000
3.	Πρεσβευτική Κατοικία στην Ουάσιγκτον	\$3.000.000
4.	Πρεσβευτική κατοικία στην Αθήνα	2.450.000
5.	Ανακαίνιση Πρεσβευτικής Κατοικίας του Μόνιμου Αντιπροσώπου στις Βρυξέλλες	1.340.000

5. ΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2009

Κατά το 2009 το Τμήμα είχε υπό τον έλεγχο του μια ολική δαπάνη ύψους €213.781.731.

Οι αντίστοιχοι αριθμοί για τα τελευταία πέντε χρόνια ήταν:

2004	€216.037.557
2005	€199.859.151
2006	€177.458.336
2007	€183.592.673
2008	€194.486.898

Η ολική δαπάνη που είχε υπό τον έλεγχο του το Τμήμα κατά το 2009 (€213.781.731) ήταν κατά €19.294.833 μεγαλύτερη σε σύγκριση με τη δαπάνη των €194.486.898 του 2008.

Το 2009 ανατέθηκαν σε Ιδιώτες Εργολάβους οικοδομικά έργα ύψους €13.465.889, έργα οδοποιίας ύψους €159.189.934 και διάφορα άλλα έργα ύψους €9.808.664 επιπρόσθετα των εργασιών που συνεχίζονταν από εργολαβίες που δόθηκαν σε προηγούμενα χρόνια.

Τα ολικά ποσά που πληρώθηκαν σε Εργολάβους το 2009 για οικοδομικά, οδικά και άλλα έργα ήταν €20.599.767, €73.400.884 και €10.004.053 αντίστοιχα δηλαδή ολικό ποσό €104.044.704.

5.1 Οδικό Δίκτυο

Για την ανάπτυξη του οδικού δικτύου κατά το 2009 δαπανήθηκε το ποσό των €80.306.745. Το ποσό αυτό είναι μεγαλύτερο κατά €2.516.019 του ποσού των €77.790.726 που δαπανήθηκε κατά τον προηγούμενο χρόνο.

Η μελέτη και η κατασκευή μεγάλων Πολεοδομικών έργων, δηλαδή κυρίων οδικών αρτηριών μέσα στις πόλεις, αναλήφθηκαν από το Τμήμα. Το ποσό που δαπανήθηκε το 2009 για την κατασκευή αυτών των δρόμων ήταν €25.867.917 και περιλαμβάνεται στο ποσό των €80.306.745 πιο πάνω.

5.2 Κτήρια

Η συνολική δαπάνη που είχε υπό τον έλεγχο του το Τμήμα για Κτήρια κατά το 2009 ήταν €23.761.935.

Το ποσό αυτό είναι μικρότερο κατά €1.798.884 του ποσού των €25.560.819 που δαπανήθηκε κατά τον προηγούμενο χρόνο.

Ποσό ύψους €17.696.805 δαπανήθηκε για την κατασκευή έργων που ήταν υπό τον έλεγχο άλλων τμημάτων.

5.3 Αερολιμένες

Ο Διεθνής Αερολιμένας Λευκωσίας εξακολούθησε και κατά το 2009 να είναι κλειστός, σαν αποτέλεσμα της Τουρκικής εισβολής του 1974. Η αεροπορική συγκοινωνία εξυπηρετήθηκε βασικά από τους Διεθνείς Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου.

Στις 12/5/2006 υπογράφηκε Συμφωνία Παραχώρησης μεταξύ του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων εκ μέρους της Κυβέρνησης και της εταιρείας Hermes Airports Ltd (Hermes), για ανάπτυξη των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου με την μέθοδο B.O.T. (Build - Operate - Transfer). Η Συμφωνία είναι διάρκειας 25 ετών και η Hermes έχει υποχρέωση να κατασκευάσει, χρηματοδοτήσει, διαχειριστεί και συντηρήσει τους νέους αερολιμένες και να τους επιστέψει στο Κράτος με τη συμπλήρωση των 25 χρόνων.

Η πρώτη φάση της κατασκευής των έργων (δαπάνης €620 εκ. περίπου) άρχισε την 1^η Ιουνίου 2006. Ο νέος αερολιμένας Πάφου λειτούργησε στις 17/11/2008 και ο νέος αερολιμένας Λάρνακας λειτούργησε στις 10.11.2009. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει την ευθύνη της διαχείρισης της Συμφωνίας παραχώρησης καθώς και της παρακολούθησης των κατασκευαστικών εργασιών.

6. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

6.1 Μηνιαίο Προσωπικό

Κατά το 2009, οι οργανικές θέσεις του Τμήματος απαριθμούσαν 427 ως εξής:

Επιστημονικό Προσωπικό	115
Τεχνικό Προσωπικό	280*
Επιστατικό Προσωπικό	32
ΣΥΝΟΛΟ:	<u>427</u>

* 20 θέσεις έχουν σημειωθεί με διπλό σταυρό και θα καταργηθούν μετά την πρώτη πλήρωσή τους.

Γενικά όλο το εγκεκριμένο προσωπικό του Τμήματος, ανήλθε στους 561 συμπεριλαμβανομένου του Γραμματειακού Προσωπικού, των Λογιστικών Λειτουργιών των Κλητήρων καθώς και του έκτακτου προσωπικού που απαριθμούσαν 134.

Από τον πιο πάνω αριθμό (561), λόγω αποσπάσεων (16) και κενών θέσεων (97) μέχρι τέλος του 2009 απασχολούνται στο Τμήμα 448. Στον αριθμό αυτό περιλαμβάνονται και 54 Λειτουργοί που υπηρετούσαν στο Τμήμα ως Έκτακτο Προσωπικό.

Αποσπάσεις

Από το Προσωπικό του Τμήματος κατά το 2009 ήταν αποσπασμένοι οι ακόλουθοι 16 Λειτουργοί:

1 Ανώτερος Εκτελεστικός Μηχανικός στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

2 Εκτελεστικοί Μηχανικοί στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

2 Έκτακτοι Εκτελεστικοί Μηχανικοί στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

1 Αν. Τεχνικός και 1 Τεχνικός στο Τμήμα Αρχαιοτήτων.

1 Ανώτερος Τεχνικός Επιθεωρητής στο Τμήμα Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

6 Ανώτεροι Τεχνικοί στο Τμήμα Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

1 Τεχνικός στο Τμήμα Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

1 Ανώτερος Τεχνικός στο Υπουργείο Εξωτερικών.

Εκπροσώπηση σε Επιτροπές

Ανώτεροι Λειτουργοί του Τμήματος εκπροσώπησαν το Τμήμα σε σημαντικό αριθμό Τακτικών και Έκτακτων Επιτροπών ή Υπεπιτροπών που έχουν σχέση με νομοτεχνικά και άλλα θέματα που αφορούν την ανάπτυξη της Νήσου.

Ανώτεροι Λειτουργοί του Τμήματος υπηρέτησαν επίσης ως μέλη σε διάφορα Συμβούλια όπου διορίστηκαν με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

6.2 Εργατικό Προσωπικό

Ο αριθμός των εργατών κατά το 2009 ήταν 1104.

Οι σχέσεις μεταξύ του Τμήματος και των εργατών ήταν γενικά πολύ καλές και αρμονικές. Οι Εργατικές Επιτροπές που απαρτίζονται από υπαλλήλους και εργάτες του Τμήματος λειτουργήσαν κανονικά.

Ωρομίσθιο Εργατικό Δυναμικό κατά Επαρχία και κατά Κατηγορία

Ο πιο κάτω Πίνακας δείχνει κατά κατηγορία όλο το ωρομίσθιο εργατικό δυναμικό του Τμήματος, κατά τη διάρκεια του χρόνου, στις διάφορες Επαρχίες.

Επαρχία	Τεχνίτες και ειδικευμένο Προσωπικό Αρ.	Ανειδίκευτο Προσωπικό	Οδηγοί και χειριστές μηχανικού εξοπλισμού Αρ.	Ολικός μέσος αριθμός καθημερινά
Λευκωσία	514	41	11	566
Λεμεσός	184	6	6	196
Λάρνακα	145	5	5	155
Αμμόχωστος	52	3	1	56
Πάφος	121	7	3	131
ΣΥΝΟΛΟ	1016	62	26	1104

Συγκριτικός Πίνακας Μισθών τελευταίας Πενταετίας

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει τον ολικό μέσο αριθμό των εργοδοτούμενων εργατών κατά την τελευταία πενταετία. Επίσης δίνει μια σύγκριση των μέσων μισθών κατά κεφαλή ανά έτος για την ίδια περίοδο.

Έτος	Αριθμός Εργατών (ολικός μέσος αριθμός)	Μισθοί ανά κεφαλή ανά έτος €
2005	1050	25.588
2006	1026	26.112
2007	1036	26.965
2008	1041	30.314
2009	1104*	31.701

* αύξηση οφείλεται στην συμπερίληψη του Εργατικού δυναμικού που υπηρετεί στα Γραφεία (αχθοφόροι Κλητήρες, Καθαρίστριες, φωτολιθογράφοι, κλπ.).

7. Εκδηλώσεις

Στις 15 Δεκεμβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Hilton Park εκδήλωση για την παρουσίαση του Λευκώματος του Τμήματος με τίτλο "130 χρόνια ιστορίας και προσφοράς 1878 - 2008" που προβάλλει το τεράστιο έργο και την πλούσια προσφορά και ιστορία του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

Σκοπός του Λευκώματος είναι η συγκροτημένη αποτύπωση της δημιουργικής πορείας του Τμήματος στο χρόνο, κυρίως την περίοδο 1878 - 1960, και η προβολή του τεράστιου έργου που έχει επιτελεστεί στο διάστημα των 130 χρόνων ζωής του και της σταδιακής μετάβασής του από το χθες στο σήμερα. Μέσα απ' αυτό, αποτίεται, επίσης, φόρος τιμής στους τόσους και τόσους Μηχανικούς, Αρχιτέκτονες, Τεχνικούς, Γραφείς, Εργάτες και άλλους, που εργάστηκαν και συνετέλεσαν στην τεράστια ανάπτυξη που έχει επιτευχθεί στους τομείς αρμοδιότητας του Τμήματος και κατ' επέκταση της πατρίδας μας.

Η εργασία που έγινε ήταν κοπιώδης και χρονοβόρα. Η συλλογή του ιστορικού υλικού, η επιλογή της θεματογραφίας και συγγραφή των κειμένων ήταν μια επίπονη εργασία πολλών μηνών από τους βασικούς συντελεστές. Ο Διευθυντής εξέφρασε τις θερμές του ευχαριστίες προς τους συνεργάτες του στο Τμήμα και κυρίως στην κα Ντίνα Καφούρη, Ανώτερη Τεχνικό Επιθεωρητή, που εργάστηκε με πολλή ζήλο για τη πραγματοποίηση του Λευκώματος.

Στην εκδήλωση είχαν προσκληθεί και τιμηθεί για την προσφορά τους όλοι οι πρώην Διευθυντές του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το έτος 2009 ήταν περίοδος συνεχούς προσπάθειας για ποιοτική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του Τμήματος σε όλα τα επίπεδα ευθύνης και διεύρυνσης των δραστηριοτήτων του σε νέους τομείς και ορίζοντες.

Ο χρόνος που πέρασε, σημαδεύεται από έντονη δραστηριότητα και επιτυχή κάλυψη των στόχων που τέθηκαν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Θα πρέπει επίσης να τονιστεί η συνεχής προσπάθεια, ο ζήλος, ο ενθουσιασμός και η προσήλωση στο καθήκον όλου του προσωπικού του Τμήματος, το οποίο με την ομαδική εργασία και συνεργασία του, βοήθησε το Τμήμα να φέρει σε αίσιο πέρας το σημαντικό έργο του.

Προς όλους αυτούς τους εξαιρετικούς συνεργάτες, εκφράζω τις θερμές μου ευχαριστίες και τη βαθιά μου εκτίμηση.

Αλέκος Μιχαηλίδης
Διευθυντής
Τμήματος Δημοσίων Έργων